

ROZMAITOSTY.

Dnia 5 grudnia,

N^{er} 49.

roku 1846.

SCHADZKA.

(Ciąg dalszy.)

W kilka godzin po wyprawieniu listu do marszałka miasta, pospieszył tenże stawić się u Amalii. Był to żywa kopia Szekspirowskiego Fallstafa, tylko jeszcze kolosalniejsza i rubaszniejsza od swego sławnego oryginału. Opasły marszałek prawił wiele o swojej przebiegłości w wyśledzeniu najchytrzejszych występów, o niez mordowanych staraniach, jakie sprawie *miss* Amalii chce poświęcić; lecz kończył suchym ściśnięciem ramion, mającym oznaczać, iż w niniejszym składzie okoliczności, wszelkie starania, zapewne do niczego nie doprowadzą. »Bo» — dowodził on — »albo sprawca tej kradzieży jest jednym z ludzi zamkowych, a natenczas sam tylko najwyższy lord-marszałek, ma prawo zagać śledztwo, albo jest on nietulejszym, a wtedy już go pewnie nie masz w Londynie. Wszakże to wszystko byłoby jeszcze niczym, gdyby nie pewien niegodziwiec, łotr jakich mało, ten Jonatan Wild, któremuto rząd pozwala mieszać się w rzeczy policyi. Jestto, moja zacna *miss*, herszt, opiekun i wychowawca wszystkich złodziei, który im sam wymienia: gdzie się »z czem rozmówić» można, — tak oni kraść nazywają. Jeżeli tedy coś w szpony ich wpadnie, natenczas właściciel udaje się zwykle najprzód do tego urwisza, a ponieważ ten wie o wszystkim, przeto łatwo mu, skradzioną rzecz odszukać, i właścicielowi za znacznym okupem zwrócić!»

»A więc sądzisz pan, iżby lepiej było udać się wprost do tego człowieka» — ozwała się Amalija.

»A Boże uchowaj!» zawołał marszałek. »Tego jeszcze nie stało, aby ten szubiennik wynalezieniem rzeczy w zamku St. James skradzionych, reputacyję swoją powiększył. Wtedy byłoby już po całej mojej powadze! A Boże zabraniaj! Raczej wolę sam przebrać się za siepacza, i od domu do domu śledzić skradzionych klejnotów, niż do tego dopuścić! Przeto bądź pani ile możności spokojną! Wynajdziemy, wynajdziemy niechybnie stratę pani. Tylko

się pani do tego wisielca Wilda z tem nie udawaj. Napisał on paszkwil na mnie, lecz już ja mu się za to wywdzięczę. — A skoro klejnoty pani się znajdują, natychmiast dam pani o tem wiadomość.»

Poczem przyrzekłszy jeszcze raz najuroczyściej, iż ani jeść, ani pić nie będzie, dopóki śladu skradzionych kosztowności nie wytropi, i że samego sławnego dyrektora policyi w Paryżu, pana Sartine, przebiegłością i chytrnością swoją w tem zakasuje; pożegnał pan marszałek Amalię, którą niestety, te szumne przyrzeczenia, nie wiele pocieszały. Poznana ona się bowiem na właściwej nieudolności marszałka, a tak wszelkie jej nadzieje ograniczyły się tym razem na staraniach lorda Henryka. Z największą tedy niecierpliwością liczyła chwile aż do wyznaczonej pory widzenia się z kochankiem, a gdy ta nadeszła, udała się pod pozorem odwiedzenia przyjaciółki, do Green-Park, na miejsce schadзки. Miejscem tem była piękna bukowa aleja, kończąca się ukrytą altanką. Tam czekał już lord Henryk na Amalię. Posępne jego wejrzenie, zaraz u wstępu oznajmiło jej, iż zabiegi jego aż poąd żadnego skutku nie miały. Był on wprawdzie u Jonatana Wild, i otrzymał odeń zapewnienie dołożenia wszelkiej usilności w tej sprawie; wszelako nadszedł właśnie przed chwilą bilet od niego, donoszący o bezskuteczności wszelkich dotychczasowych kroków. Co jednak, jak sławny »*Thiefthaker*» się wyraża, nie powinno odejmować jeszcze nadziei, gdyż podwoi on skrętność i zabiegi swoje, aby odpowiedzieć położonemu weń zaufaniu. — Nareszcie po mnogich przyrzeczeniach dalszych niez mordowanych starań i wszechstronnych poszukiwań; rozstał się lord Henryk z Amalią, która chcąc mu zostawić czasu do oddalenia się, przez chwilę w altanie pozostała.

Rzewny smutek ogarnął biedną dziewczynę. Przyszły jej na myśl wszystkie zawiedzione nadzieje przyszłości, całe szczęście stracone. Niedgdyś polubienica księżnej, dziś wszelkiej łaski jej pozbawiona! Lubo pewna przywiązania i miłości Henryka, widziała przecież w uprze starego, hardego hrabi,

nieprzełamana zaporę szczęścia. Mały jej majątek wystarczał wprawdzie do zabezpieczenia skromnego losu, lecz nie wynagradzał straty zaszczytnej i przyjemnej posady. Te rozmyślenia wzruszyły ją tak mocno, iż łzy się jej z oczu puściły, i długo gorzko płakała. Tak łkając w nieutulonym żalu, siedziała Amalija z zakrytą chustką obliczem, gdy wtém jakiś męzki głos ztytu się ozwał:

„Miss W. . nie powinna tak przykremu smutkowi się oddawać, dopóki jeszcze ma przyjaciół, którzy gotowi są, w każdym zmartwieniu radą i uczestnikiem ją wesprzeć.”

Amalija obejrzała się przestraszona, i postrzegła tuż za sobą wytwornie ubranego mężczyznę, ale już nieco w latach. Z wyrazistej twarzy, ocienionej długą, rześistą w loki peruką, wyglądało dwoje roztropnych i przenikliwych ocz. Miał on na sobie modną haftowaną suknię jedwabną, z pod której widać było nisko spadającą kamizelę z srebrzystego brokatu. Na piersiach zwisały końce koronkowej podszytnej chustki, i takie same mankiety opasywały ręce, z których jedna połyskiwała kosztownym brylantowym pierścieniem, podczas gdy druga, na rękojści ozdobnej srebrnej szpady spoczywała. Maleńki trójkątny kapelusik, szerokim złotym galonem bramowany, nieco na bakier na napuszystej, ogromnej peruce siedzący, tudzież czerwone podpiętki u trzewików; znamionowały szlachcica, który lubo już w nieco podeszłym był wieku, mógł przecieć raczej do młodych niż do starych się liczyć.

Amalija zmieszana się mocno na widok nieznanego.

„Nie wiem doprawdy... mój panie”... rzekła z zająknięciem... — „Co mię ośmiela być natrętnym pannie W..., i wspominać o jej smutku?” — dokończył nieznamy — Oto ośmiela mię do tego najprzód powszechny szacunek, jaki wszyscy znajomi dla niej mają, a który jest mi rękojmią, iż mój udział źle tłumaczonym nie będzie; a powtóre, nadzieja przyniesienia niejakię ulgi smutkowi, który te piękne oczy tak zbyt cieżnemi do ich blasku ćmi łzami; wreszcie przywrócenie jej król. wysokości, księżnie Walii, skradzionych jej rzeczy.”

„A wolnoż mi, mój panie” — ozwała się Amalija zdziwiona — „zapytać, kto pan jesteś?”

„W istocie, moja piękna miss, nie wolno pani tego” — odpowiedział nieznamy z uśmiechem — „jeżeli mi sama nie chcesz utrudnić możności, być pani pomocnym. Wszakże mówmy raczej o prawdopodobieństwie tęg pomocy. Jaktó pani sama uznajesz, nie można się po marszałku miasta wiele spodziewać.”

„Jaktó?” zawołała Amalija. „Więsz pan tedy o moję z nim rozmowie?”

Nieznamy zdawał się nie zważać na ten wykrzyknik, i ciągnął dalej mowę: „Również i Jo-

natan Wild, do którego lord Henryk się udawał, małą czyni nadzieję. Czyż lord B.... sam pani tego wyraźnie nie oznajmił?”

„Ach Boże! Zdziwiasz mię pan w istocie! Zkądże pan możesz wiedzieć, co lord B... ze mną mówił?”

„Nie zapuszczajmy się w drobnostki, które do celu nie wiodą” — odrzekł nieznamy z osobliwszym uśmiechem — „Dość, że nic prawie jeszcze dotąd nie uczyniono.” —

„Ależ ten Jonatan Wild ma być prawdziwym jenijuszem w dochodzeniu podobnych sprawek.” —

„Zapewne” — przejął nieznamy obojętnie — „Ale i on też nie Pan Bóg, aby wszystko mógł wiedzieć, a jenijuszem można nieraz dziwnym sposobem u ludzi zostać. Dopóki szczęście służy, jesteś jenijuszem, gdy szczęście chybi — głupcem, zwyczajna świata pochwała! Wszelako pomińmy, co nie należy do rzeczy, i opowiedz mi pani raczej, jak to wszystko się stało. — Więc o jakich pięć minut po dziesiątej szła pani do złotego pokoju w ostatnim korytarzu lewego skrzydła, aby tam z lordem Henrykiem się widzieć.”

Twarz Amalii spłoneęła cała rumieńcem.

„W drodze spotkałaś się pani z człowiekiem wojskowej postawy, wyrazistych rysów, i z kręszą na twarzy. Czy tak?”

„W samej rzeczy. Tak to było” — wyjąknęła Amalija.

„Dobrze więc. I byłaż ta kręśsa na lewym czy na prawym policzku?”

„Zdaje mi się, na lewym” — odpowiedziała zapytana.

„Przepraszam panią, lecz na samém zdaje mi się, nie dość; nam potrzeba pewności. Nie możemy po fałszywych tropach się błąkać, gdzie idzie o tak ważne rzeczy, bo prawdopodobnie o czyjąś głowę i życie. Zatem nie więsz pani z pewnością, czy ta kręśsa na lewym czy prawym policzku była?”

„Nie, tego z pewnością twierdzić nie mogę.”

„Szkoła! Wielka szkoła! W tęg bowiem główny sęk.” Poczem zamyślił się nieznamy, a wreszcie zapytał: „Przecież, czy mogłabyś pani poznać tego człowieka przy powtórnem widzeniu?”

„Niezawodnie!” zawołała Amalija dobitnie. „Poznałabym go z tysiąca.”

„I wtędy nawet, gdyby miał inne suknie i perukę?”

„I wtędy nawet” — odrzekła Amalija po krótkim namyśle. „Rysy jego są mi tak żywo w pamięci, iż dziwi mię doprawdy, jakim sposobem uwagi moję ujść mogło, czy kręśsa była na lewym czy też na prawym policzku.”

„Ha, dobrze więc!” rzekł nieznamy, więcej do siebie niż do Amalii. „Nię ma innego środka! Wszystko reszta byłaby napróżno. — I miałabyś

pani odwagę do przedsięwzięcia kroku, któryby wprowadził na żadne niebezpieczeństwo nie naraził, jednakowoż w dość niezwykłe towarzystwo i położenie ją przywiódł?”

„Ach, życiebym chętnie oddała!” — odrzekła Amalija z żywością. „Jestem na wszystko gotowa! Mów pan tylko.”

„Powtarzam pani raz jeszcze, iż w tém najmniejszego nie masz niebezpieczeństwa; wszelako potrzeba mieć odwagę, aby się przed czasem nie zdradzić.”

„Proszę pana, mów tylko! Odważę się na wszystko, byle odzyskać stratę” — mówiła Amalija nalegając.

„Mogłażbyś pani oddalić się dziś w nocy o dwunastęj, na dwie godziny, z zamku St. James?”

„Czyż tego nieodzownie potrzeba?” — zapytała Amalija z niejakim wahaniem.

„Nieodzownie! Tylko pod tym jednym warunkiem śmiem pani zaręczyć odzyskanie skradzionych rzeczy. Zresztą możesz pani zupełnie być bez obawy. Oto mój pierścień i tabakierka z brylantami, wartości 1000 funt. szterl. Nie masz w tém wprawdzie dostatecznej rękojmi za bezpieczeństwo osoby pani, wszakże i tysiąca funt. szterl. nikt daremnie nie wyrzuci. Przyjm pani więc te kosztowności, a jutro je sobie odbiorę.”

„Przepraszam pana za moje wahanie. Nie przyjmę” — rzekła Amalija odsuwając podane sobie klejnoty. „Zaufam panu zupełnie. Racz mi pan tylko powiedzieć, co mam czynić.”

„Wyjdiesz pani o wpół do dwunastęj z zamku, bramą po lewej stronie. O kilka kroków zdybiesz osobę, która się zapyta: „Czy już północ minęła?” — Odpowiedz jej pani: „Właśnie w pół do dwunastęj wybiło” — i udasz się za nią w niejakiej odległości. Co dalej czynić, dowiesz się na miejscu. Teraz tylko tyle jeszcze powiedzieć muszę, iż możesz spuścić się zupełnie na tę osobę; przeczco proszę panią wyraźnie, służyć we wszystkim jej rady.”

Wymaganie nieznanego, wielce Amaliję zadziwiło. Lubo jakiś wewnętrzny głos jej mówił, iż mu zaufać może, przecież wydała jej się ta rzecz bardzo wątpliwą. Nieznajomy odgadł jej myśl i rzekł: „Zostawiam to zupełnie woli pani, przystać na moje żądanie, lub nie. Nie mam ja w tém innego celu, jak tylko, stać się jej usługom. Zaręczam pani jeszcze raz wszelkie bezpieczeństwo, i powtarzam, że przyjęcie mojego oświadczenia, jest jedynym środkiem dopełnienia jej życzeń. Bez tego ani marszałek miasta, ani Jonatan Wild, słowem nikt w świecie pomódz pani nie zdoła.”

Słowa i wzrok mówiącego, miały coś tak przekonywającego w sobie, były tak szczerým wyra-

zem prawdy nacechowane, iż Amalija naraz znów odwagi nabrała.

„Dobrze więc, sir, przystaję” — rzekła biorąc nadstawioną sobie rękę. „Nie podobna, abys pan zaufania, abys pan trwogi méj duszy, do nicnych celów miał nadużyć.”

„Tak jest, nie podobna” — powtórzył nieznajomy z przyciskiem. „Bądź pewną, droga *miss*, iż położonego we mnie zaufania nie pożałujesz.”

„Ach mój panie! — zawołała Amalija wzruszona — „Czémże mogłabym ci się wywdzięczyć, gdyby ci się powiodło, wyrwać mię z tego nieszczęścia!”

„Tém” — odrzekł nieznajomy — „iż bez mego wyraźnego zezwolenia, żadnej żywej duszy nie wyjawisz, co téj nocy obaczysz. Miałbym panią za niewdzięczną, gdybyś się z tém wygadała.”

Po tych słowach wstał nieznajomy, pocałował Amaliję z uszanowaniem, a nawet z niejaką przesadną ceremonijalnością w rękę, i rzekłszy jeszcze tylko: — „A więc o wpół do dwunastęj” — wyszedł szybko z altany.

Amalija nie mogła przenieść na sobie, aby nie wyjrzec za nim ciekawie. Gdy nieznajomy u końca alei stanął, zajechała karetą, on wsiadł, konie ruszyły.

Przez cały dzień rozmyślała Amalija, kto byto był ten nieznajomy, i jakim on sposobem o téj całej sprawie tak dokładnie mógł wiedzieć. Atoli wszelkie łamanie sobie głowy było daremne, i nie pozostało nic innego, jak bądź co bądź, przebyć tajemniczą przygodę. Szczególnie okoliczności zdały się dziwnie temu sprzyjać. Księżna, znużona przejazdką, udała się wcześniej niż zwykle na spoczynek. W razie jakiegóś potrzeby, musiano pannę Warren przywołać, gdyż na nią była kolęj téj nocy. Zatem skoro oznaczony czas się zbliżył, wzięła Amalija płaszcz i kapelus, zakrywający większą część twarzy, i za uderzeniem w pół do dwunastęj, wyszła z zamku.

Była to ciemna noc jesienna, zalana mgłą i wilgocią. Uszedłszy kilkadziesiąt kroków, postrzegła Amalija jakąś ciemną postać. Była to kobieta w płaszczu i kapeluszu. Gdy Amalija koło niej przechodziła, ozwała się nieznajoma z cicha, „czy północ już minęła?” — „Właśnie w pół do dwunastęj wybiło” — odrzekła Amalija, na co nieznajoma zwróciła się, i skinęła na Amaliję, aby szła za nią.

Ledwie tak z pięć minut jedna za drugą uszły, pokazał się powóz czekający na kogoś. Nieznajoma obróciła się do Amalii, dając znak ręką, aby wsiadła; a gdy się to stało, nieznajoma zajęła miejsce obok Amalii, i natychmiast powóz pędem ujechał.

Teraz dopiero ogarnął strach Amaliję, iż tak nierozważnie wdała się w niebezpieczeństwo. Nie-

znajoma zdała się to zgadywać, i rzekła chrypliwym głosem: „Wnet będziemy u celu,” — Jakóż w istocie stanął powóz niebawem przed ładnym domkiem, znajdującym się, jak Amalija z radością przy wysiadaniu postrzegła, w pobliżu znajomego sobie Old-Bayley.

Gdy obie do domku weszły, a nieznajoma drzwi starannie na rygiel zamknęła; wstąpiono do małego pokoju, oświetlonego jedyną ómawą świecą. Przewodniczka Amalii zdjęła płaszcz i kapelusz, i okazała się teraz być kobietą mającą około lat pięćdziesiąt, i wcale nie ujmających, poufanie wzbudzających, lecz owszem wykrzywionych, złośliwych rysów twarzy, jakie zwykle stare kłótlive kobiety miękają.

„Zabawimy tu chwilkę tylko” — rzekła nieznajoma dobywając jakiegoś pakietu z szafy. „Dalej pójdziemy pieszo, lecz wprzód musisz pani w inne suknie się przebrać.” — Poczem wyjęła stara cały kobiecy ubiór z pakietu, podobny do owczesnego stroju mieszczańskich dziewcząt; który Amalija szybko na siebie wdziała. Toż samo i nieznajoma ubiór zmieniła, lecz ubrała się w daleko uboższe suknie. Jakże się Amalija przelekleła, gdy stara, biorąc inny czépek na głowę, włosy sobie do góry podwinęła: — nie stawało jęj jednego ucha.

Niewymowny strach zdjął Amalię. Rozbudzona jęj wyobraźnia malowała sobie okropne zbrodnie, za które starą w ten sposób ukarano. Nadaremnie rozum jęj tłumaczył, iż nie są w Turcyi ani w Persyi, gdzie sprawiedliwość podobne kary wymierza; że strata ucha może być skutkiem nieszczęśliwego wypadku; i Amalija drżała jak liść osiki, i przez cały ciąg ubierania się staręj, nie mogła zwrócić oka z miejsca brakującego ucha. Przewodniczka jęj, stojąca przed zwierciadłem, postrzegła to, i ozwała się gniewnie: „Może panna myślisz, iż ja nieuczciwym sposobem ucho moje postradałam? Mocno byś się omyliła! Jestto pamiątka małego małżeńskiego poswarku. W każdym małżeństwie zdarzają się podobne wypadki. I panna tego kiedyś doświadczysz. Bo to już inaczej być nie może. Odkiedy świat światem, zawsze mężowie byli tyranami, a biedne żony nęczeniczkami; a w całą obronę dał nam Bóg tylko język. Chociaż i to czasami nie zła broń, a jeżeli kto władać nią umie, to i najtwardszy mężczyzna z placu ustąpi. Zresztą dał nam też Pan Bóg dziesięć palców. Ale jesteśmy już gotowe, i możemy iść dalej w drogę.”

„Czy jeszcze daleko iść mamy?” zapytała Amalija z obawą.

„O, jeszcze kawałek drogi, moja kochana miss. Najprzód jednak posłuchaj, co masz robić. Bo mój mąż przykazał mi najsurowiej, abym pannie należycie to wyluszczyła. Jesteś moją siostrzenicą, i

nazywasz się Liddy. Jdziemy do domu, gdzie kilku „znajomych,” mających z sobą interesa — jakie, sama panna obaczysz — co tygodnia się zchodzą, aby się obrachować, i razem powieczerać. Mój mąż przedstawi pannę towarzystwu jako swoją siostrzenicę, mającą później także do interesów należeć. Gdy zasiędziem do stołu, uważaj panna dobrze wszystkich obecnych, aby się przekonać, czy ów nieznajomy, któregoś panna owego wieczora, gdy klejnoty w zamku skradziono, na korytarzu spotkała, pomiędzy gośćmi się znajduje. Będiesz miała dość czasu na to, aż do końca wieczerzy. Nie powinno ci to jednak żadnej różnicy czynić, czy obaczysz tego człowieka w jasnych czy ciemnych włosach, w peruce lub bez nięj, gdyż może się to tak albo inaczej wydarzyć; jakoteż i na kręse na twarzy nie zważaj, będzie bowiem kilku pomiędzy nimi, co podobnie są znaczni. Przy końcu wieczerzy wezwie cię mój mąż, abys do jednego z towarzystwa na dobrą znajomość piła. Natenczas wypijesz w ręce tego, o którym się z największą pewnością przekonasz, że jest ten sam, co cię owego wieczora spotkał. Jeżeli go nie będzie pomiędzy gośćmi, lub jeżeli tylko najmniejszą będziesz miała wątpliwość, tedy pij w ręce mojego męża.”

„Ależ, moja kochana, ja męża waszego nie znam, a wszedłszy do pokoju” —

„Przedstawi cię mój mąż towarzyszom jako swoją siostrzenicę. Zresztą odzywaj się jak najinniej, aby nie powzięto podejrzenia, iż jesteś innego kroju, niż reszta gości. Na każdy wypadek przyspiesz ci w pomoc natychmiast, skorobys miała być w kłopotcie.”

Po tych słowach wzięła stara świecę, i kazawszy Amalii iść naprzód, zamknęła izbę, zgasiła światło, otworzyła drzwi na ulicę, i starannie ze dworu je zawarła.

Zrau prowadziła droga przez kilka ulic, które chociaż o tak późnej porze, były jeszcze dość ożywione; lecz wkrótce zawróciła przewodniczka Amalii w boczne uliczki, które coraz cichsze i odludniejsze się stawały. Oświetlenie miasta należało w owych czasach po większej części wyłącznie do księżyca, a że ten właśnie stał w ostatniej kwadrze, przeto była ta dzielnica zupełnie ciemną. Po przeszło półgodzinnej wędrówce, zasły obie w wązki zaułek, gdzie wszystkie domy wyglądały daleko nędziej, niż teraz najuboższa chata w pobliżu stolicy. Wreszcie weszła przewodniczka Amalii w ciasny przesmyk między dwoma domami, jakby tylko na ściek dla rynew dachowych przeznaczony, a zanadto wązki, aby dwoje ludzi obok siebie iść mogło. W jednym z domów po lewój ręce, znajdowały się drzwi niziutkie. Stara zapukała zcicha, jednakże nie do drzwi, lecz do szczelnie zamkniętej okiennicy. Po kilku chwilach, otworzyły się drzwi i znouu

się za weszłemi zamknęły. Brudna latarka, przyczepiona do muru, oświetlała ponuro długą, wązką sien, prowadzącą obok otwartej piwnicy do izby w głębi, zkad słychać było rubaszne głosy męzkie. Przykry zapach wódki i piwa, połączony z zapachem rozmaitych potraw, przesiąkającym dom cały, nawodził Amalię na myśl, iż są w najpospolitszej gospodzie lub garkuchni. Również z trwogi jak i odrażliwego powonienia, była Amalią blizką młodości. Stara spostrzegła to, i z uśmiechem szepnęła jej do ucha: „Nie bój się panna! Nie jedna przebrana dama waszego „wyższego towarzystwa“ przechodziła już przez tę sien, aby tam na górze, w ciasnej izdebce, wesoło z swoim kochankiem się zabawić. Mogłabym pannie po imieniu je nazwać, gdyby mi wolno było, a zapewne nie pojęłabyś się z zadziwienia. Damule, którym marmurowe stopnie pałacu St. James są za wązkie, a które zapach prostych potraw spazmów nabawia; nie wzdrygnęły się wachać zapachy tej sieni; ani też owe poszczerbione schodki w kącie, niewygodnymi się im nie zdawały. Lecz oto jesteśmy już u celu.”

Co rzekłszy, otworzyła stara drzwi, a obie nasse wędrowczynie weszły do niewielkiej, dość lichej izby. W około dużego stołu, nakrytego brudnym, poplamionym obrusem, a zastawionego potężnymi dzbanami z porterelem; siedziało dziesięciu albo dwunastu mężczyzn. Po ubiorze należeli oni do najniższej klasy ludu. Byłyto po większej części krapie, barczyste postacie, z wyrazem chytróści lub zapamiętałej odwagi w twarzy. Ktoż jednak opieszde zdumienie Amalii, gdy na pierwszy rzut oka poznała u wyższego końca stołu, owego niezajomego z Green-Park, ale tym razem już nie w modnym, jedwabnym stroju, w peruce i z szpadą przy boku, lecz w grubym sukienym spencerze, z ostrzyżoną głową, w kudłatęj futrzanej czapce. Lubo żywą z towarzyszami rozmową zajęty, zaprzestał on jej natychmiast, skoro Amalią ze swoją przewodniczką wstąpiła.

„Idziesz wreszcie, Mary! ty stary skwarku!” — zawołał jej małżonek — „Gdzieżeście tak długo bawiły? Czy mała Liddy nie mogła się uporać ze swoim strojem? — Panowie!” dodał, zwracając się do towarzyszków. — „Oto moja siostrzenica Liddy Tistlesaake! Wziąłem ją na jakiś czas do siebie, ponieważ jest teraz bez matki, która siedzi w klatce w Dublinie, za to, że „mówiła” ze złotym łańcuchem, wiszącym w sklepie za oknem. — Ojciec umarł w Belfascie na ciasną podszyjkę.”

„Tęm serdeczniej więc witamy cię, moja ładna czarnobrówko!” — krzyknął jeden z biesiadników, któremu wszystkich siedm śmiertelnych grzechów wypisanych na czole było. „Jesteś takim sposobem z dobrego domu, i obeznana z rzemiosłem!”

„Daj go katu!” — ozwał się drugi, biorąc Ama-

lię za rękę. — „Cóżto za powabną kamratkęś nam sprowadził, prezydencie! A co za małe i lubiuchne ma ręce! U takich paluszków muszą wszystkie kieski i tabakierki, jak opiłki do magnesu, same się wieszać! — Powinieneś ją prezydencie do spraw kieszonkowych zaprawiać.”

„Jakby mąż mój dopiero twojej mądrej rady, Dick, do tego potrzebował!” — ozwała się stara. „O, umie ona już zawieszoną u powały lalce wyjinować zegarek lub sakiewkę, że ani jeden dzwonek nie dźwięknie! Ale puść ją! Zdaleka od dziewczyny! Wiész, że ja tego nie lubię!”

„No, no” — ozwał się zganiony ze śmiechem. „Niegniwajcie się, matko! Patrzenie no tam” — dodał wskazując na mały stoliczek, zasypany pieniędzmi, srebrnymi zegarkami i złotymi tabakierkami. — „Widzicie, co się tam świeci! Udał nam się dziś wyborny połów na wyścigach w Ascot. Prezydent dobrze radził, aby dać pokój tutejszym modnisiom, a brać się głównie do cudzoziemców i wiejskiej szlachty. Ci jeszcze po dawnym ojczywym obyczaju, sakiewkę i tabakierkę z tyłu w surducie chowają, gdy nasi eleganci mimo swojej wszelkiej głupoty, są przecież tak rozumni, że jedno i drugie, za pazuchę kryją.”

„I to im nic nie pomoże!” — zawołał trzeci, któremu oszustwo z krągłych, sroczych oczu patrzyło. — „Oskubałem dziś jednego Francuzika, który, Bóg wie, jak mnie miał być pewnym, że tłustą sakiewkę z dekalami włożył do kieszeni na piersiach, i surdut zapiał! Otoż w obecności przynajmniej dwudziestu ludzi, niepostrzeżony odbywałem tę operację! Muszę wam tę sztukę pokazać, bo mógłbym unrzeć, nim się jej nauczycie, a tak zaginęłaby bez śladu, a wybyście mnie załowali, i długo po innie czarno chodzili!”

„Czarno chodzili? Triun!” — ozwał się jakiś tredołt, który potąd porterowi pilnie przymawiał. „Chyba krutki i kawki będą po tobie czarno chodzili!”

„Stul głę, Robin” — zawołała Mary, widząc, że tamten się odgraża. Potem obróciwszy się do niego, rzekła: „Nie zważaj na tego opoja! On cię obrazić nie może!”

„Tak, Mary; dobrze mówicie; on mnie obrazić nie może” — ozwał się poprzedni. — „On nie szlachcie. Ale jakże prezydencie, czyż nie zapiszemy dzisiejszego przychodu? Czasby też już było wieczerzać.”

„Słusznie mówisz” — odpowiedział małżonek Mary, ów nieznamy z Green-Park. „Podajcie mi klucze do kasy.”

Tęmi kluczami byłto obcegi i żelazny drąg do podważania, któremi „prezydent” po odsunięciu dużej szafy z kąta izby, wyciągnął kilka goździ z deski w podłodze, i podważył ją do góry; po czém dwóch

najsilniejszych wydobyło zpod podłogi dużą, dwoma kłódkami zamkniętą żelazną skrzynię, i postawiło ją na stole. Następnie podano »prezydentowi« opieczętowany woreczek, z którego on dwa klucze wyjął i skrzynię odemknął.

»Pozostało w kasie z przeszłego miesiąca: 120 funt. 3 szyl. 2 penny« — czytał prezydent z wydobytej z skrzyni książeczki. »Dzisiejszy przychód w gotowiźnie: 90 funt. 1 szyl.; w precyjozach 60 funt.; zostaje więc w kasie razem 270 funt. 4 szyl. 2 penny. — Od dziś za tydzień przypada zamknięcie kasy i główny podział. — Czy nie chce kto zadatku?»

»Ja potrzebuję dwóch lub trzech funtów« — ozwał się ów opój, Robin — »Byłem w Eastcheap, i tam mię w »Solo« i »Halbe-cwelbe« do koszuli obrali.»

»Masz tu pieniądze« — rzekł prezydent, rzucając mu kilka złotych, i wpisując coś do książeczki. — »Lecz już ci raz powiedziałem, że nie przystoi, abys w Eastcheap z lada kim w karty grywał.»

»To się ma rozumieć!« — krzyknął Trim. »Kompromitujesz całe towarzystwo. Porządny człowiek powinien dbać, aby go szanowano.»

Złajany chciał coś odpowiedzieć, lecz stara przejęła mu natychmiast, mówiąc: »Daj spokój, Robin! karty i kostki przywiodą cię jeszcze na szubienicę! Wstydz się! W szulerkę z gałganami się wdawać! To hańba! Toteż już i po twoim dawnym sprycie i śmiałości! Niegdyś byłbyś samemu lordowi kanclerzowi w izbie parów kieskę z zapazuchy wyciągnął, a teraz gdyby w pałacu St. James sakiewki i tabakerki na środku dziedzińca leżały, tybys nie odważył się pójść po nie!«

»No, no, stara« — odpowiedział Robin, sciskając wzgardliwie ramiona. »Wy wiecie swoje, a ja swoje! Jestem ja zawsze jeszcze ten sam, co wpródy, i mógłbym was o tém przekonać. Ale ot — wolę milczeć.»

Aż potąd niezważała Amalija na pojedyncze fizjonomije zacnego towarzystwa. Nie dozwalały jej tego trwoga i zmieszanie; témci mocniej zdziwiła się, spojrzawszy w twarz temu, co teraz mówił; poznała w nim natychmiast swojego nieznanomego przechodnia na korytarzu. Byłyto teżsame wybitne zuchwałe rysy, i ta po lewym policzku ciągnąca się krwawa kręsa. Odtąd nie spuszczała go z oka, a z każdą chwilą, podczas gdy »prezydent« zamknął skrzynię, i znów ją pod podłogę spuszczone, i szafę nazad na dawne miejsce ustawiono; wzmagalo się to przekonanie jeszcze mocniej. Już nie było najmniejszej wątpliwości.

Wtém zbliżyło się kilku łotrów do Amalii, chcąc zapewne rozmowę z nią rozpocząć; co widząc stara, ofuknęła ją chrapliwym głosem i rzekła: »No, czyż myślisz, iż ja cię tu po to przywiodłam, aby się chłopcy do ciebie mizdrzyli! Dalej do roboty, i ucz

się, jak ciężko ludzie na kawałek chleba pracować muszą. No, ruszaj i nakryj do stołu!«

Po tych słowach wyjęła Mary z szafy duży obrus, który, sądząc po wysytlym w rogu herbie, trudno aby pierwotnie dla tutejszego przeznaczony był stołu. Amalija ją nakrywać, kilku łotrów wyszło na dwór i wróciło wkrótce z koszami wina, które w mnogich butelkach na stole ustawiono; wreszcie zaczęto wnosić potrawy. Gdyby ktoś z tej brudnej, okopconej izby, i bawiącego w niej towarzystwa, tudzież z zastawionego prostego, cynowego serwisu, na wartość wieczerzy chciał był wnioskować; byłby się grubo omylił. Wieczera była wyborna. Nie tylko ilość potraw, ale i smaczność tych wymienionych rostbifów, delikatnych plumpudingów, i prawdziwych perigordzkich pasztetów; nie pozostawiały nic do życzenia. Tudzież i wina najlepszych gatunków, jakoto: »Claret,« »Sherry« i »Dry-Madeira« zupełnie reszcie wieczerzy odpowiadały. Że ani jadła ani napitku nie szczędzono, rozumie się samo przez się, równie jak i to, że rozmowa, tocząca się najwięcej około przeszłych i na przyszłość zamierzanych arcydzieł sztuki złodziejskiej, niekiedy zbyt głośną i wrzawną się stawała. W takim razie uderzał »prezydent« trzonkiem noża o stół, a natychmiast wszystko się uspokajało. Dziwna też była powaga tego »prezydenta« u całej zbójcekiej zgrai. Mówił on mało, i najczęściej tylko aby jednych za zmyślne sprawy pochwalać, drugich zaś za opieszałość lub »nierozsądek« zganić, lecz skoro się ozwał, wszyscy w najkorniejszym milczeniu go słuchali. Drugie, co Amalię w podziw wprawiało, było, iż »prezydent« jak najsurowiej przykazywał, aby przy każdej kradzieży, adresu okradzionego się wywiedzieć, i zaraz mu zwrot skradzionej rzeczy za należyty okup nastęrczyć. »Przeżto« — mówił on — »unikamy niebezpieczeństwa śledztw policyjnych, o ile że właściciel zwykle z ochotą na ten sposób odzyskania straty przystaje, i zresztą milczy; a przytém jestto daleko przyzwoicięj — »more gentlemanlike« — niż kraść prostackim sposobem bez oddania.»

Ucztowano tak z godzinę, aż wkońcu »prezydent« Amalię wezwał, aby jako gość, za zdrowie obecnych, w ręce jednego z towarzyszków wypić. Amalija wzięła natychmiast skłankę, i skłoniła się ku owemu z kręszą, co tém mniej w oczy uderzać mogło, iż dla lepszego uważania go, siadła sobie była naprzeciw niego. On aż potąd mało co na nią zważał, lecz od tej chwili widocznie z niezwykłą uwagą w nią się wpatrywał. Nie uszło to baczności »prezydenta«, i dla tego rozkazał swojej żonie, aby z mniemaną siostrzenicą butelki i skłanki sprzątnęła, gdyż ma jeszcze z towarzystwem pomówić

Trudno wyrazić, jak skwapliwie wszyscy to oświadczenie przyjęli, i szybko do reszty skłenice wy-

Wiadomości literackie.

próżniwszy, w oka mgnienia umilkli, i wszelką uwagę na »prezydenta« zwrócili.

»Panowie! — ozwał się tenże — »Jużto kilkokrotnie z niematem ukontentowaniem postrzegałem, iż znaczne nadużycia w nasze towarzystwo się wkra-
dły. Aby im przystępu nie dawać, wykluczylimy już wielu niegodnych zpomiędzy siebie, i smutni oni wnet koniec mieli. Zdawien dawna było moją zasadą, aby jak najsumienniej zachowywać ustawy, jakiesmy na się włożyli; tylko pod tym warunkiem ofiarowa-
łem wam moje usługi. A u mnie porządek, uczciwość i przyzwoitość — nad wszystko! Czyż nie tak, pa-
nowie?!«

»Jużci! Jużci! — ozwało się kilku — »Uczciwość i porządek musi być. Natośmy cię obrali. To też każdy z nas ci to przyzna, iż jesteś w naszym to-
warzystwie tém, co węc w nosie.«

»Dziękuję wam, dziękuję, moi panowie!« odpowiedział »prezydent« z afektowaną skromnością. »I témci gorliwiej będę wam zawsze służył. Owoż ta gorli-
wość zmusza mię do smutnego obowiązku oznajmić wam, iż zaszło przewierstwo w interesach.«

»A niechże jasne pioruny trzasną!« krzyknął jeden podpiły, uderzając w stół pięścią.

»Pułkownik Jozua Richards« — mówił »prezydent«, trzymając małą książeczkę w ręku — »donosi, iż mu przeszłego poniedziałku, w południe, przy Black-
friars-bridge złota tabakiera zginęła, i daje za nią 5 gwinejów okupu. Wszakże tabakiera ta nieznajdu-
je się w przychodzie przeszłego tygodnia. Odkąd Joe, Tuustalla, co się w nasze interesa mieszają, powie-
szono; nikt się tego zycznić nie waży; a owego ponie-
działku stacyjonowali przy Blackfriars-bridge, Tom
Jonkins i Robin Trotter.«

»Ja z tą tabakierką nie «mówi!« — krzyknął Tom, —
»To pewnie ty, Robin! Gadaj, bo ci kark skręci!«

»Przepraszam prezydencie« — ozwał się Robin. —
»Mam ją w istocie, lecz jak na śmierć o niej zapomniałem. Inaczej byłbym sobie nie kazał dawać za-
datku.«

Powszechny szmer niechęci ozwał się w izbie. Ze-
wsząd wymierzono groźne spojrzenia i pięści ku wi-
nowajcy.

»Prezydent« wpatrzył się weń przenikliwie, i po
chwili milczenia rzekł oziębłe: »Czyś tylko o taba-
kierze zapomniał? Być może, iż jeszcze o czémś
inném? — Przypomnij sobie dobrze, Robin Trotter,
czyś czego nie zataił?«

Zagadnięty zdawał się być zmieszany, spu-
ścił oczy, lecz wnet się ośmieliwszy, spojrział nie-
pewnie na »prezydenta« i ozwał się w pół-trwożnie,
w pół-groźnie:

»Nie wiem czego chcecie ode mnie, prezydencie.
God dam! Czyż mię za łajdaka macie, żem tę bzdurę
zapomniał?«

Lotem błyskawicy wyjął »prezydent« pistolet z
zanadza, odwiódł kurek, i w łeb Robina wymierzy-
wszy, zagrzmiął okropnym głosem:

»A gdzież są klejnoty i listy z pałacu St. James,
łotrze! Mów, albo w oka mgnieniu czaszka ci w ka-
wałki się rozleci!«

»Są — na strychu — w mojej komórce — schowane« —
wyjęknął Robin zbłędłszy.

»Zabić go! Zabić psa!« ozwano się zewsząd i kil-
ka nożów zabłyśło mu nad głową.

(Dokończenie nastąpi.)

Ze Lwowa: *Tygodnika rolniczo-przemysłowego T. W. Kochańskiego* wyszedł nr. 48my i zawiera: 1) Prośba Redakcyi; 5) Owies ozimy; 3) Bernemana uprawa wina około budynków, murów, chodników i drzew) Ciąg dalszy.) 4) Łatwy sposób czyszczenia miejac zdatnych na łąki i zarośla do skutecznienia w miesiącu lipcu 5) Wiadomości handlowe i przemysłowe.

Dziennika mód paryżskich pod redakcją Tomasza Kulczyckiego, wyszedł nr. 25ty i zawiera, prócz mód, następujące artykuły: 1) Ona była niewinna. Powiastka Przez Władysława Zawadzkiego. 2) Wystawa obrazów w Paryżu w roku 1846. 3) Nowości literackie.

Przeciw bawełnie strzelniczej odzywają się już liczne głosy. I tak aptekarz w Hamburgu Uler, umieścił w pismach czasowych następującą przestro-
gę: »Jak przeczornie z tak zwaną eksplodującą bawełną obchodź się należy, dowodzi poniższy przy-
kład. Przy suszeniu 5—4 futów tegoż preparatu w naczyniu cynowém, wybuchła cała masa sama z sie-
bie, i spłonawszy ogromnym, przeszło 6—7 stóp wy-
sokim słupem ognistym, zajęła poblizkie palne przed-
mioty. Sprawione tym łoskotnym wybuchem wstrzą-
śnienie, było pomimo niewielką ilość bawełny, tak
znaczące, iż je nawet w przyległych izbach mocno
uczuto. Bawełna strzelnicza spłonęła już przy 76° Re-
aumur, przy którejto temperaturze proch strzelni-
czy nigdy się sam nie zapala.« — Równocześnie ogła-
sza rząd Wyższej Frankonii w królestwie Bawarskiem
surowy zakaz sprzedawania palnej bawełny, w tych
słowach: »Ponieważ bawełna eksplodująca należy po-
tąd do preparatów, których użyteczność i bezpieczność
bynajmniej jeszcze uznane nie są, a sprzedawanie
tęjże tém większemu niebezpieczeństwu podlega, o ile
że bawełna strzelnicza powierzchniowo małego od
zwykłej bawełny się różni; a wreszcie, gdyby na-
wet wszelkie tym podobne wątpliwości usunięto, sprze-
dawanie onę, równie jak sprzedawanie strzelniczego
prochu, osobnego wymagałoby upoważnienia — prze-
to i t. d.«

Osobliwsza operacyja za pomocą snu magnetycznego odbyła się niedawno w francuzkiem mieście portowém Cherbourg. Jest to już piąta operacyja tego rodzaju, odbyta w tamecznym szpitalu, w obecności świadków urzędowych, i przeszło pię-
dziesiątciu osób. Chora, dziewczyna, operowana na gruczolę gardłową, nie doznawała najmniejszego uc-
zucia, ani też znaku boleści nie wydała, lubo jej żyłę nadcinać i podwiązywać, jakoteż wargę zszy-
wać musiano. Po przebudzeniu oświadczyła chora, iż nie czuła bynajmniej, co z nią robiono, i dziwiła się mocno, ujrzawszy się pokaleczoną. Zastługując też na uwagę, z jaką szybkością chora przed operacyją snem magnetycznym uspioną została. Byłoby to wiel-
kiem dobrodziejstwem — mówi spisany przez urzędowych świadków protokół — również dla lekarzy, któ-
rzy nie są zupełnie nieczułym, jakoteż i dla pa-
cyjentów, którzy nieraz okropnie bole, a co jeszcze straszniejszém bywa, długie zatruwające przygo-
towania znosić muszą; gdyby ten sposób operowania mógł być upowszechnionym. — Cała operacyja odbyła się najpomyślniej; już piątego dnia rana zupełnie się zasklepiła, zdjęto przewiązkę, a chora była w sta-
nie wychodzić.

Drożyzna przed czterystą laty. W archiwie opactwa Hintersbach w Niemczech, znalezione jest jako rok nadzwyczajnej drożyzny, ponieważ 1 tusty wół kosztował wtedy półczwarta złotego, krowa 2 złote, cielę 1½ zł., 23 baranów 8 zł., locha 1 zł., 23 młodych kurczątk 1 zł., 40 tuzinów jaj 1½ zł., 13 funtów masła 1½ zł. Wyprawionemu z opactwa do Kolonii posłańcowi wyznaczono na drogę 3 szelągi, z których on dwukrotny przewóz przez Ren opłacać, i sam przez kilka dni, należycie utrzymywać się musiał.

Chleb dla ubogich. Tęmi dniami ma być otworzona w Berlinie piekarnia chleba, którą Pruskie stowarzyszenie dobroczynności dla dostarczania ubogim zdrowego, taniego chleba urządziło. Skoro w całym państwie podobne piekarnie zaprowadzone zostaną, przekonamy się niechybnie o zbawiennych skutkach tego dobroczynnego przedsięwzięcia, i zaradzi się poniekąd niejednej nienależyciej dolegliwości, na której ubodzy podwojnie i najdotkliwiej cierpią.

Opinia publiczna pomiędzy dziewczętami. Uczennice wrocławskiego towarzystwa muzycznego oświadczyły jednomyślnie, iż przestaną chodzić do szkoły, jeżeli córka pewnego osławionego bogatego lichwiarza, w ich grono przyjętą zostanie! — Ktożby ich za to nie uchałował!

Książkę Ludwik Napoleon, podczas swojej niewoli w zamku Ham, wypracował plan przerznięcia ciemnyń lądowej Panamy, i ma teraz dla wykonania onego, odjechać do Ameryki centralnej.

Pierwszy przykład policyjnej kary za dręczenie zwierząt zdarzył się tęmi dniami w Peszcie. Pewien drażnik, który w napadzie złości, konia ubogiego woźnika nożem skalczył, został pod areszt wziętym, i na dwudniowe więzienie skazanym; prócz czego będzie zapewne musiał jeszcze zapłacić karę za szkodę wyrządzoną przez to właścicielowi. Jestto więc pierwszy wypadek, gdzie dręczenie zwierząt faktycznie za występki policyjny uznano, i życzyć należy, aby policyja w tym duehu dalej postępowała, nie zaprzestając przystem wglądać oraz w dręczenie ludzi, które także wszelkiej baczności jej wymaga.

Martwe morze. Pewien świeżo ze Wschodu powracający Anglik »opowiada w opisie swojej podróży: ... Około czwartej godziny z wieczora postrzegłem zdała posępne oblicze martwego morza. Podjechałem bliżej ku tym nieszczęsnym wodom, wokoło których wszelkie życie, wszelka roślinność — zamarły. Jak daleko oko zasięgnie, wszędzie tylko pożółkłe, nagie, opustoszałe wzgórze. Ani jednej mniszki w powietrzu, ani zdźbła trawy na ziemi, ani krzewiny w szerokich zaspach piasku. U wybrzeża leżało kilka, łalami Jordanu naniesionych pni drzewa o długich, suchych konarach, które z dawnego leżenia na słońcu zupełnie zwęgliły się i poczerniały. Te skielety drzewne były w dziwnej harmonii z całą zamartłą okolicą. Jechaliśmy dość długo wzdłuż wybrzeży martwego morza; za każdym krokiem stawał się widok smutniejszym i straszniejszym. Nareszcie noc zapadła. Musieliśmy się rozłożyć u podnóża pia-

szczyściego pagórka, i nocować pod gołęb niebem, bez ognia, na ostrym, przenikającym wietrze. Kilka garści zupełnie spalonej i zwapieniałej trawy, nie mogły nakarmić naszych koni, a wieczerza nasza ograniczyła się na suchym kawałku koziego sera. Nazajutrz, skoro świt, wybraliśmy się w dalszą drogę, i przybyli do miejsca, gdzie Jordan w martwe morze się wlewa. Musieliśmy wpływ przebyć rzekę, gdyż nigdzie nie było czołna. Zanim przygotowania do tego poczyniono, poszedłem się skąpać w morzu. Brzezi jego są tak płaskie, iż trzeba iść daleko, aby się po szyję w wodzie zanurzyć. Woda jest zupełnie czystą i przezroczą, ale ma smak szkaradny. Pływać w niej niepodobna, gdyż ręce i nogi zostają zawsze na powierzchni, mimo wszelką siłność, aby je pod wodą utrzymać. Zmęczony tęp daremnie namiętnością się, wróciłem wkrótce z kąpieli, a gdy po kilku chwilach woda na mnie oschła, urządziłem się grubą warstwą masy solnej powleczonej.

Nic nowego pod słońcem. W Persyi jest używanie palnej bawełny, jak się zdaje, oddawna znanem; tylko iż ję tam nie do strzelania lecz jako żagwi używają. W r. 1808 przejeżdżał poseł perski przez Sztutgart, i jako sobie pewien Sztutgarczyk przypomina, zapalał fajkę w ten sposób, iż mu służący z blaszaney puszkii kosmyk bawełny kładł na tytoń, a następnie tęż bawełnę wykrzesanem z krzemienia ogniem zażęgał, poczem bawełna spłonęła, a tytoń się zajmował.

Żona dwóch mężów. Pisma węgierskie donoszą o następującym wypadku: W pewnej wsi niedaleko miasteczka Rechlitz, w komitacie Eisenburskim, mieszka leśniczy, który ożeniwszy się przed czterą laty, żył odłąd szczęśliwie z swoją żoną. Niedawno wraca on w nocy do domu, i dowiaduje się, iż żona jego nad wieczorem z jakimś nieznajomym panem odjechała. Czémprędzej wsiadł leśniczy na koń, i w towarzystwie przyjaciela pognął w wymienionym sobie kierunku za powozem, który też w istocie przed samą granicą dopędzono, i za pomocą zwierchności miejscowcy zatrzymano. Wszakże przy urzędowem posłuchaniu okazało się, iż nieznajomy mężczyzna jest pierwszym mężem leśniczyny, a dawnym wojskowym polskim, który w rewolucyi z r. 1830 przez Rosyjan w niewolę wziętym, i na dożywotne wygnanie na Sybir wysłanym został. Z taką karą, połączony jest w Rosyi rozwód małżeński. Opuszczona małżonka udała się do swoich krewnych w Węgrzech, i żyła tam w niedostatku, a znalazłszy stosowną partyję, poszła drugi raz za mąż. Tymczasem powdziem się wygnańcowi umknąć z Sybiru i wrócić do ojczyzny, gdzie jednak żony nie zastał. Powziąwszy więc niejaki wiadomości o miejscu jej terażniejszego pobytu, wybrał się w drogę za nią, i po długim szukaniu znalazł ją w domu drugiego męża, lecz zawsze przywiązaną do siebie. Jakoż nie wahała się ona udać natychmiast za małżonkiem swojej pierwszjej niezagastej miłości, i chociażby nawet występkiem, wynagrodzić jego rzadką wierność i miłość. Atoli biędny leśniczy i ustawy, nie zechcą zapewne na to jej poświęcenie się zezwolić.